

Moderní fakulta otevřená dialogu II

Vážené senátorky, vážení senátoři, vážení členové akademické obci!¹

Na následujících stranách si vám dovoluji předložit programové prohlášení, s nímž hodlám se svým týmem vstoupit do volby děkana FF MU na funkční období 2026–2030. Ve svých tezích a cílech navazujeme na programové prohlášení z roku 2021 ([Programove prohlaseni Radova.pdf](#)) a dále je rozvíjíme. Program je pro lepší srozumitelnost strukturován podobně jako strategické záměry FF i MU. To jsou pro nás primárně závazné dokumenty. K nim však přistupují i dokumenty další, jako kontrakt uzavřený mezi naší fakultou a vedením univerzity do roku 2028 (Strategie pro výzkum a doktorské studium /2022–2027/), Plán genderové rovnosti FF MU pro léta 2025–2028 apod.

Stejně jako v předchozím období vznikl náš program na základě analýzy dostupných dat a důkladných diskusí o každé z následujících kapitol. Tentokrát jsme však mohli svůj program opřít také o cenné zkušenosti získané ve vedení fakulty v uplynulých čtyřech letech. Za tu dobu naše univerzita i fakulta čelily různým výzvám – bezpečnostním, společenským i ekonomickým – a je patrné, že výzvy tohoto druhu nás nenechají odpočívat ani v letech následujících. Pro filozofickou fakultu nebude snadné udržet neochvějně kurz na bouřlivém moři ekonomické nestability, jíž je vysoké školství v ČR stále intenzivněji vystavováno. Jsem ale přesvědčena, že společnými silami se nám to podaří. Potenciál naší fakulty spočívající ve skvělých lidech – studujících i zaměstnancích –, a většinou dobrém zázemí mi dává v tomto směru velkou naději. Věřím, že následující program pomůže tuto naději naplnit.

Přijímací řízení a komunikace

Výchozí teze:

V důsledku demografického vývoje v ČR naroste v následujících letech počet devatenáctiletých v populaci. Přejeme si, aby se tito potenciální uchazeči o studium na vysoké škole hlásili i na naši filozofickou fakultu, proto se musíme na tuto situaci připravit. Především je potřeba navýšit kapacitu studijních programů (SP) tam, kde je to možné. Dále chceme v komunikaci s uchazeči více a srozumitelněji akcentovat body, které uchazeči vnímají jako podstatné, tj. především jejich dobrou uplatnitelnost po skončení studia. V neposlední řadě je

---

¹ V programovém prohlášení používám za účelem zjednodušení textu generické maskulinum.

důležité zaměřit se už při komunikaci s uchazeči na výzvy, které pro humanitní obory přinášejí technologické změny a inovace, tj především umělá inteligence a velké jazykové modely.

Vybrané konkrétní kroky:

- Navýšit kapacitu studijních programů.
- Otevírat další možnosti pro promíjení přijímací zkoušky pro talentované a motivované uchazeče.
- Ve spolupráci s garanty SP revidovat profil absolventa tak, aby reflektoval současné technologické změny a inovace související především s prudkým rozvojem AI a LLM.
- V komunikaci s uchazeči více zdůrazňovat uplatnitelnost.
- Hledat synergie v komunikaci s uchazeči a v komunikaci s absolventy.

Výuka a vzdělávání obecně

Výchozí teze:

Naše fakulta je velmi rozmanitá, nejrozmanitější na celé univerzitě. Nabízíme stovku bakalářských a navazujících magisterských studijních programů, z nichž část se ještě člení na specializace. Některé programy jsou si obsahově blízké, jiné zase velmi vzdálené, některé mají v ročníku desítku studujících, jiné stovku, a celkově v nich je zapsáno téměř 6 200 studujících. Fungování programů zabezpečuje dvacet pět akademických pracovišť. Garanti zaručují kvalitu studijních programů a vedoucí pracovišť odpovídají za jejich ekonomické řízení. Abychom poskytovali kvalitní vzdělávání, je třeba vyvážit, skloubit a koordinovat potřeby i povinnosti všech, kdo jsou do procesu vzdělávání zapojeni, počínaje studujícími, přes vyučující, garanty a vedoucí pracovišť, až po studijní oddělení děkanátu. Na jaké oblasti a klíčové body se chceme zaměřit?

1. **Informovanost a poradenská činnost:** Žijeme v době, kdy jsme zahlceni informacemi a snadno se v nich můžeme ztratit. Proto je třeba poskytovat informace všem aktérům vzdělávání na fakultě v přehledné, uživatelsky přívětivé a obsahově kvalitní podobě. V této oblasti již bylo mnoho uděláno, ale stále existují okruhy a situace, které lze zpracovat lépe. Chceme proto přidávat další vhodné „návody“ pro garanty a vedoucí pracovišť v Portále pro zaměstnance MUNI. Na tyto návody pak budou navazovat tematická školení. Dále hodláme vyčlenit jednu referentku pro správu kontrolních šablon a v neposlední řadě vznikne pro studující AI asistent ke studijním záležitostem.

2. **Kvalitní studium:** Potřeby i očekávání studujících se proměňují a vzájemná zpětná vazba je důležitý prvek udržování a rozvoje studijních programů. V tomto ohledu vnímáme jako velmi důležitou práci programových rad, jejichž důležitou součástí jsou i zástupci studentů. Na jejich podporu byla zavedena stipendia a interaktivní osnova pro studující v programových radách. V podpoře práce programových rad však nesmíme ustrnout. Univerzita posiluje a hodlá posilovat využívání předmětové ankety a my chceme být aktivním účastníkem utváření její smysluplné podoby i pravidel užívání. Současně chceme budovat zodpovědnou studentskou komunitu, aby zpětná vazba v předmětové anketě byla konstruktivní a poskytovala bezpečné prostředí pro studující i vyučující.
3. **Flexibilní studium:** Jako důležitý úkol vnímáme snižování studijní neúspěšnosti. Ta sice může být často jen zdánlivým neúspěchem, ale ve strogých číslech obecného výkaznictví působí fakultě různé problémy, včetně ekonomických. Jednou z cest k tomuto cíli je i vytváření a rozvoj již existujících možností přizpůsobení průchodu studiem a personalizace studia s těmito konkrétními kroky: přestupy mezi programy, změny studijních plánů, „ISP“ v případě zahraničních stáží; v tomto ohledu nesmíme zapomínat ani na studující s přiznaným specifickým nárokem.
4. **Rozvoj nabídky studijních programů:** Spíše než se vznikem nových studijních programů, který ale striktně nevyklučujeme, počítáme především s proměnami uvnitř programů (odstraňování duplicit, nahrazování, případně rušení bakalářských prací – v tomto bodě však musíme nejprve přesvědčit RVH). Před fakultou stojí rovněž jako nevyhnutelná nutnost vyhodnocování ekonomické udržitelnosti studijních programů (včetně vnitřní synergie a s ohledem na vědecký výkon).
5. **Zefektivnění využívání výukových prostor:** v současné době je obtížné a někdy skoro nemožné najít prostory pro konání blokové výuky a mimorozvrhových aktivit. Přitom ne vždy lze tyto aktivity konat ve čtecím týdnu či ve zkuškovém období a zároveň se konkrétní termíny domlouvají často až v době, kdy už je rozvrh hotový. Při očekávaném nárůstu počtu studujících na fakultě je proto nezbytné zefektivnit rozvrhování tak, abychom vytvářeli rozvrh zohledňující potřeby programů i vyučujících a zároveň mohli vybranou učebnu či učebny využívat pro aktivity mimo každotýdenní výuku.

Vybrané konkrétní kroky:

- Doplnovat „návody“ v Portále pro zaměstnance a organizovat tematická školení.
- Vyčlenit referentku na Studijním oddělení pro správu kontrolních šablon.
- Vytvořit AI asistenta ke studijním záležitostem.

- Při rozvoji studijních programů posilovat využívání zpětné vazby (aktivní účast na úpravě funkční podoby předmětové ankety).
- Připravit flexibilní pravidla pro přestupy mezi studijními programy.
- Vytvořit postup pro individuální studijní plán (ISP) pro studující vyjíždějící na zahraniční stáž.
- Průběžně vyhodnocovat ekonomickou udržitelnost SP (včetně synergie, vědeckého výkonu).
- Při rozvrhování vytvořit možnost pro efektivní zařazení mimořádných výukových aktivit a akcí.

Výuka a vzdělávání v učitelských studijních programech

Výchozí teze:

Naše fakulta usiluje o to, aby se stala také centrem přípravy učitelů pro střední školy. Děláme kroky pro to, aby naše studijní programy odpovídaly aktuálním požadavkům kladeným na absolventy učitelství a byly zakotvené v úzké spolupráci s praxí. Vysokou kvalitu výuky posilujeme propojením se školami, stabilním systémem podpory provázejících učitelů a společnou činností členů našeho didaktického týmu. Současně aktivně jednáme s nadřízenými (kontrolními) orgány – MŠMT, RVH. Díky tomuto potenciálu fakulty můžeme společně realizovat další kroky.

Vybrané konkrétní kroky

- Připravit a úspěšně získat akreditaci učitelských programů v souladu s národními standardy a kompetenčním rámcem pro střední školy.
- Implementovat Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství SŠ do studia.
- Nastavit kroky pro společnou výzkumnou činnost didaktického týmu.
- Zvýšit informovanost o možnostech studia učitelství pro SŠ na FF MU.
- Úzce spolupracovat s fakultními školami.
- Připravit koncepci univerzitní střední školy.

Doktorské studium

Výchozí teze:

Naším cílem je podporovat celospolečenský význam humanitních věd mimo jiné i tím, že hodláme rozvíjet inspirativní prostředí a kvalitní stabilní zázemí pro získávání a prohlubování

akademických i výzkumných kompetencí doktorských studujících a zlepšovat podmínky pro jejich přípravu na následné profesní uplatnění v kontextu interdisciplinární a mezinárodní spolupráce. Další důležitý úkol, který je stále před námi, je pokračující racionalizace doktorských studijních programů v souladu s doporučeními mezinárodních evaluačních panelů.

Vybrané konkrétní kroky:

- Implementovat standardy doktorského studia.
- Iniciovat vznik doktorské školy.
- Podporovat dlouhodobější zahraniční stáže.
- Úzce integrovat zahraniční experty do Thesis Advisory Boards.
- Implementovat Alumni Career Tracking.

Věda a výzkum

Výchozí teze:

Na úrovni pracovišť a týmů bude naším cílem v co nejvyšší míře podpořit vědeckou činnost směřující k oblasti tzv. excelentního výzkumu (mezinárodní projekty, prestižní publikace, výsledky s dopadem na společnost). Projektová činnost v našem pojetí ideálně vede ke spolupráci v rámci a napříč pracovišti (a proti roztržitosti výzkumu), usiluje o smysluplnou integraci doktorských i magisterských studentů do výzkumu a zajišťuje důstojné podmínky pro vědeckou práci. Hodnocení vědy je navázáno na [moduly metodiky M17+](#),

Vybrané konkrétní kroky:

Podpora pro řešitele projektů:

- Transparentně podporovat široké spektrum výzkumných projektů formou vratek režii (nově hodláme zavést další projektová schémata, např. MSCA PF, GAMU MASH, OP JAK Postdok).
- Pokračovat v podpoře aplikovaného výzkumu (příspěvek na spolufinancování projektů TAČR).
- Dále rozvíjet oddělení projektové podpory tak, aby se maximalizoval komfort spolupráce pro uchazeče o projekty i jejich řešitele a zvýšila úspěšnost v tradičně využívaných projektových schématech, i v těch doposud na FF neobvyklých.

Podpora zapojení studentů (v DSP):

- Trvale využívat publikační stipendium.
- Podporovat transfer znalostí a měkkých dovedností: realizovat stáže na Oddělení projektové podpory.

Podpora a motivace na úrovni jednotlivých výzkumníků:

- Pokračovat v podpoře excelentních výsledků v pilíři M1 hodnocení M17+ (odměny pro autory i příslušná pracoviště).
- Nadále podporovat podávání projektů (finanční bonus za podaný projekt).
- Garantovat odměny za řešení projektů (finanční bonus za řešení projektu).
- Spolupracovat s vědeckými radami dalších fakult MU na realizaci interdisciplinárních habilitačních a jmenovacích řízení.

Internacionalizace

Výchozí teze:

Všichni jsme si již zvykli, že internacionalizace neodmyslitelně prostupuje do většiny oblastí fakultního života. Není proto potřeba rozebírat, proč je důležitá, cíle v této oblasti jsou dlouhodobě známé. Jejich dosahování však vyžaduje nikdy nekončící úsilí. V dalším funkčním období bychom se chtěli věnovat zejména těmto pilířům internacionalizačních snah:

1. Navýšení počtu zahraničních studentů přijíždějících na naši fakultu za krátkodobými i dlouhodobými studijními pobyty.
2. Hledání cest pro vytváření nových studijních programů v AJ.
3. Další zkvalitňování jazykové vybavenosti našich studentů

Vybrané konkrétní kroky:

- Nadále podporovat tvorbu studijních předmětů v cizích jazycích, a tím i zvyšovat nabídku kurzů pro zahraniční studenty.
- Vést debatu s garanty SP o povinnosti pro studující, aby v průběhu studia kromě kurzů jazykových absolvovali alespoň jeden kurz v cizím jazyce.
- Zacílit podporu v rámci stipendijních programů na tvorbu a gesci e-learningových opor pro kurzy vyučované v AJ a dalších cizích jazycích.
- Inovovat způsob prezentace a nástroje pro propagaci studia na FF MU směrem do světa, specifikovat je v závislosti na geografických oblastech na základě vyhodnocování přihlášek, zápisovosti a studijní úspěšnosti.

- Za pomoci mezioborové spolupráce hledat cesty pro vznik nových studijních programů v AJ, reagujících na realitu proměňujícího se globálního světa.
- Ve spolupráci s Centrem jazykového vzdělávání pokračovat ve zkvalitňování a systemizaci výuky cizích jazyků.
- Analyzovat jazykovou vybavenost magisterských i doktorských studentů a reformovat stávající systém jejich jazykové přípravy.

Vnitřní kultura a společenské působení

Výchozí teze:

V oblasti vnitřní a vnější komunikace a společenského působení jsme v minulém období rozšířili portfolio komunikačních nástrojů, vyzkoušeli nové formáty a navázali nové spolupráce. Chceme rozvíjet a zkvalitňovat to, co se osvědčilo, a dále hledat příležitosti pro synergie.

Na úrovni fakulty je naším cílem rozvíjet celoživotní vzdělávání jako třetí pilíř univerzitní činnosti. Chceme, aby nabídka kurzů byla flexibilní, otevřená různým cílovým skupinám a mezinárodně čitelná. Fakulta tak může posílit svou roli v regionu, prohloubit spolupráci s různými institucemi a zvýšit svou prestiž díky programům s jasně definovanými výstupy (microcredentials, postgraduální diplomy).

Jako důležitou součást akademického života vnímáme rovněž studentské spolky. Do dalšího období chceme proto zajistit udržitelné podmínky pro spolkovou činnost a posílit její význam mezinárodní spoluprací.

Za jednu ze základních podmínek pro to, aby fakulta prosperovala, považujeme bezpečné a vstřícné prostředí pro všechny její členy. Budeme proto hledat nástroje, jak tuto podmínku pomoci naplnit. V konečném důsledku se však jedná o úkol, na němž se musí podílet jeden každý z nás.

V neposlední řadě se musíme také naučit nebát se přiznat, že některé stanovené cíle jsou nereálné či zbytečné.

Vybrané konkrétní kroky:

- Rozvíjet podcasty v podobě minisérií, které budou doplňovat a podporovat další pořádané akce.
- Zvýšit počet kurzů zakončených microcredentials (MC) a aktivně podporovat jejich vydávání v rámci stávajících CŽV programů.
- Pokračovat v rozšiřování nabídky online asynchronních kurzů CŽV.

- Podporovat zapojení studentských spolků do mezinárodních sítí, projektů a výměn.
- Vytvářet možnosti pro navázání spolupráce se studentskými spolky na partnerských univerzitách.
- Stabilizovat systém podpory provázejících učitelů po ukončení pilotního ověřování.
- V rámci Týdne učitelství zavést *Faculty Well-being Day* – cyklus akcí s prezentací různých technik posilujících duševní i fyzickou pohodu.
- Vytvořit program Guardian ARTS.
- Vytvořit web Bezpečná fakulta s rozcestníkem možností pro řešení problematických situací.

Infrastruktura

Výchozí teze:

Před deseti lety bylo otevřeno Centrum podpory humanitních věd s akronymem CARLA a později byly rekonstruovány a moderně vybaveny i další budovy jak v areálu na Arne Nováka, tak mimo něj (budova M a nově i archeologická stanice na Pohansku). Díky tomu má řada servisních i akademických pracovišť a jejich studenti výborné zázemí pro svou práci. Neplatí to však pro všechna naše pracoviště. Některá na rekonstrukci svých budov teprve toužebně čekají a některá jsou umístěna v budovách, které nejsou ve vlastnictví MU. Tato situace je ekonomicky velmi nevýhodná a současně je překážkou dalšího rozvoje infrastruktury dotčených pracovišť. Máme-li se osvědčit jako řádní hospodáři, musíme proto co nejdříve získat do vlastnictví budovy na Veveří (tak jako se to podařilo s novou archeologickou základnou v Těšeticích), nebo zvolit jiné řešení, pokud jejich majitel nebude s prodejem souhlasit.

Vybrané konkrétní kroky:

- Řešit vlastnictví budov na Veveří.
- Připravit koncepci dlouhodobého rozvoje budov G a J.
- Pokračovat v adaptaci areálu v Těšeticích pro potřeby Ústavu archeologie a muzeologie a v jeho výstavbě.

Závěr

Vážené senátorky, vážení senátoři, vážení členové akademické obce!

V roce 423 př. n. l. uvedl v Athénách komický básník Aristofanés hru s názvem *Oblaka*. V nezapomenutelné pasáží se zde dvě postavy – Spravedlivá řeč a Nespravedlivá řeč –, přou o význam spravedlnosti. Spravedlivá řeč trvá na tom, že život určovaný vzděláním, vzájemnou úctou a občanskou povinností vytváří silnější občany. Nespravedlivá řeč tyto hodnoty zesměšňuje, popírá samotnou existenci spravedlnosti a chytře překrucuje logiku, aby vyhovovala jejím vlastním cílům. Spravedlivá řeč hájí vzdělání jako nezbytnou podmínku pro formování občanů, podle ní je základem občanské ctnosti. Nespravedlivá řeč se tomu vysmívá. Tvrdí, že vzdělání je zbytečné, ba dokonce škodlivé. Pro ni je chytrost a manipulace důležitější než charakter.

Souboj těchto alegorických postav byl napsán dávno. Bohužel se však podobné souboje odehrávají i dnes a někdy se zdá, že stejně jako v Aristofanových *Oblacích* díky schopnosti manipulovat opět začíná převažovat Nespravedlivá řeč. Vědy pěstované na naší fakultě, které poctivě usilují o hledání pravdy, učí rozpoznávat manipulativní mechanismy, chápat jejich kořeny a bránit se jejich atakům, jsou rozhodně trnem v oku všem příznivcům Aristofanovy temné postavy. A věřte, je jich stále víc. Naším úkolem je proto co nejlépe dál dělat svou práci. K tomu ale musíme dnes více než jindy připojit i neustálé přesvědčování společnosti o potřebnosti humanitních i společenských věd. Nebude to jednoduché, ale dělat to musíme stále znovu a znovu a být při tom jednotní. Jen tak máme šanci na úspěch.